

Algemene informatie voor de stagiairs die het bekwaamheidsexamen afleggen

Inleiding

Voor alles wat er in de uiteenzetting niet wordt behandeld, moeten de stagiairs zich beroepen op de toepasselijke koninklijke besluiten en de reglementen van het IAB betreffende de stage.

I. Toegang en inschrijvingsprocedure tot het bekwaamheidsexamen

Toegang

Artikel 48 van het KB van 8 april 2003 bepaalt dat de kandidaat die zijn stage regelmatig volbracht, toegelaten wordt tot het bekwaamheidsexamen.

Het is de Raad van het IAB die, op voorstel van de Stagecommissie, beoordeelt of de stagiair zijn stage regelmatig heeft beëindigd, aan de hand van volgende criteria:

- de stagiair moet minstens 1000 uren hebben gepresteerd per stagejaar;
- uit zijn/haar stagedagboek moet blijken dat hij/zij inspanningen heeft geleverd om een zo breed mogelijke ervaring op te doen;
- hij/zij moet minstens 20 uren permanente opleiding hebben gevolgd in de loop van elk stagejaar en 120 uren over de drie stagejaren;
- alle opdrachten die door de stagiair werden ingevoerd in het stagesysteem moeten door de stagemester worden gevalideerd;
- de evaluatie van de stage door de stagemester;
- het disciplinaire dossier van de stagiair.

Inschrijving

Na goedkeuring door de Raad wordt de stagiair per aangetekend schrijven opgeroepen voor het bekwaamheidsexamen.

De stagiair wordt slechts éénmaal automatisch uitgenodigd (en dus ingeschreven) voor het examen, namelijk bij de regelmatige beëindiging van de stage.

Kandidaten, die reeds deelnamen aan een vroegere sessie van het bekwaamheidsexamen, krijgen geen uitnodiging en dienen zelf het initiatief te nemen tot inschrijving. Inschrijven kan per brief of per email.

De uiterste inschrijvingsdatum wordt gepubliceerd op de website van het IAB.

De kandidaat die, na zich te hebben ingeschreven, alsnog beslist niet deel te nemen aan het bekwaamheidsexamen dient zijn beslissing bekend te maken aan het IAB ten laatste 2 weken voor het schriftelijke gedeelte.

Bij een herinschrijving hangt de deelname aan één of beide delen van het bekwaamheidsexamen hangt af van de behaalde resultaten gedurende de voorgaande examensessie (zie punt “mondeling gedeelte”).

Aantal kansen voor deelname aan het bekwaamheidsexamen

Volgens art. 52, § 1 van het K.B. van 8 april 2003 heeft een kandidaat gedurende een periode van vijf opeenvolgende jaren maximaal vijf kansen om te slagen in het bekwaamheidsexamen. Indien de kandidaat niet is geslaagd, kan hij zich aanbieden bij een volgende examenzitting tot het maximum van vijf kansen is bereikt.

Voor de stagiairs, waarvan de stage eindigt op 31/12, begint de periode van vijf jaar te lopen vanaf sessie 20XX/1. De stagiair krijgt tot sessie 20XX +4/2 de tijd om het bekwaamheidsexamen af te leggen.

Het bekwaamheidsexamen wordt vanaf 2004 tweemaal per jaar georganiseerd. De exacte data worden op de website van het IAB gepubliceerd.

De kandidaat die, na zich te hebben ingeschreven, alsnog beslist niet deel te nemen aan het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen dient zijn beslissing aan het IAB bekend te maken ten laatste 2 weken voor het schriftelijke gedeelte.

Zonder voorafgaande verontschuldiging binnen de vooropgestelde termijn verliest de stagiair een van de vijf deelnamekansen voor het bekwaamheidsexamen. Kandidaten die hebben deelgenomen aan het schriftelijk gedeelte en niet deelnemen aan het mondeling gedeelte van dezelfde sessie, verliezen een van de vijf deelnamekansen.

Op voorstel van de Stagecommissie kan de Raad beslissen de periode van vijf jaar te verlengen voor de kandidaat die niet kon deelnemen aan een examensessie door overmacht. De Stagecommissie zal alle schriftelijk gemotiveerde meldingen van overmacht afzonderlijk beoordelen.

II. Schriftelijk gedeelte

In uitvoering van artikel 50, § 1, 2de en 3de lid van het KB van 8 april 2003 slaat het schriftelijk gedeelte op één of meerdere praktische toepassingsgevallen met betrekking tot de opleidingsinhouden omschreven in artikel 3, § 1 van bovenvermeld KB.

Voor het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen zullen de praktische toepassingsgevallen, zoals bovenvermeld, betrekking hebben op de opleidingsinhouden opgenomen in bijlage 1 van deze nota.

Verloop van het schriftelijk gedeelte

Het schriftelijk gedeelte zal doorgaan op '**s zaterdags** van 09u00 tot 17u00 voor de kandidaten accountants en van 09u00 tot 14u30 voor de kandidaten belastingconsulenten en dit in de **VUB, Pleinlaan 2 te 1050 Brussel**.

De kandidaat dient het volgende mee te brengen:

- zijn/haar identiteitskaart
- een balpen of vulpen
- een rekenmachine zonder andere functies dan de 4 basisfuncties

Het is de kandidaat toegestaan de meest actuele versie van de volgende wetboeken (inclusief de wetboeken uitgegeven door het IAB) te gebruiken:

- het Wetboek van Vennootschappen
- het Wetboek van Inkomstenbelasting
- het BTW-Wetboek
- het Wetboek van Registratie- en Successierechten

Tijdens het examen worden de GSM-toestellen uiteraard uitgeschakeld.

Er is geen lunchpauze voorzien om 12 uur; de kandidaat kan zijn (meegebrachte) lunch ter plaatse en tijdens het examen nuttigen.

De kandidaat dient bij het aanvangsuur om **08u45 stipt** aanwezig te zijn, zoniet wordt hem/haar de toegang tot de proef geweigerd.

III. Mondeling gedeelte

Deelname

De kandidaten die **minstens 60 %** behaalden voor het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen worden automatisch uitgenodigd voor het mondeling gedeelte.

Indien zij niet slagen voor het mondeling gedeelte worden zij vrijgesteld van het schriftelijk gedeelte van latere examenssessies.

De kandidaten die **tussen 50 % en 60 %** behaalden voor het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen worden eveneens automatisch uitgenodigd voor het mondeling gedeelte.

Indien zij niet slagen voor het mondeling gedeelte zullen zij voor latere sessies geen vrijstelling voor het schriftelijk gedeelte kunnen krijgen en dienen zij de beide delen van het bekwaamheidsexamen te herkansen in een volgende sessie.

De kandidaat die, na ingeschreven te zijn, alsnog beslist niet deel te nemen aan het mondeling gedeelte van het bekwaamheidsexamen dient zijn beslissing aan het IAB bekend te maken binnen de 2 dagen na ontvangst van de oproepingsbrief met de vooropgestelde datum van zijn mondeling examen.

De Raad van het Instituut aanvaardt uitsluitend gerechtvaardigde gevallen van overmacht. Zonder verontschuldiging binnen de vooropgestelde termijn verliest de stagiair een van de vijf deelnamekansen voor het bekwaamheidsexamen.

De kandidaten die **geen 50 %** behaalden voor het schriftelijk gedeelte zullen op de hoogte worden gesteld van hun resultaat en moeten zich bezinnen over de opportuniteit van deelname aan het mondeling gedeelte.

Zij die dit wensen, kunnen niettemin toch deelnemen aan het mondeling gedeelte, mits zij daartoe een schriftelijke aanvraag indienen bij het IAB binnen de 14 dagen volgend op de bekendmaking van de resultaten van de schriftelijke proef.

Voorwerp en verloop van het mondeling examen

In uitvoering van art. 50, § 1, 4de lid van het KB van 8 april 2003 omvat het mondeling gedeelte de bespreking van het schriftelijk gedeelte en een ondervraging over de praktijk van het beroep, de opdrachten, de aansprakelijkheid en de plichtenleer van de accountants en/of belastingconsulenten (zie bijlagen 2 en 3).

Tijdens het mondeling examen worden er een aantal documenten (zie verder voor een overzicht) ter beschikking gesteld van de jury zodat deze zich een beeld kan vormen van het verloop van de stage en de scores van de tussentijdse examens en van het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen.

De stagiair zal bovendien gevraagd worden naar de professionele omgeving en omstandigheden waarin de kandidaat zijn stage heeft vervuld en/of zijn beroepsbezigdheden uitoefent.

Het examen start meestal met een korte bespreking van de resultaten van het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen.

Verder zal de jury nagaan of de kandidaat over voldoende algemene vaktechnische kennis beschikt om het beroep van accountant en/of belastingconsulent correct te kunnen uitoefenen. Net als voor het schriftelijk gedeelte zullen tijdens het mondeling gedeelte enkel de materies vermeld in bijlage 1 van deze nota aan bod komen.

Tijdens het gesprek zal er ook gepeild worden naar de kennis van de aansprakelijkheid en plichtenleer van de accountant en/of belastingconsulent.

Uitermate belangrijk is dat de kandidaat tijdens het examen blijk geeft van voldoende maturiteit om het beroep van accountant en/of belastingconsulent uit te oefenen.

Rol van de stagemeeester

De stagemeeester mag eveneens, wanneer de kandidaat dit wenst, het mondeling examen van zijn stagiair bijwonen. Hij heeft echter geen enkel recht van tussenkomst en zal in strikt stilzwijgen het examen mogen bijwonen.

Wanneer een stagiair vergezeld is van zijn stagemeeester, kan deze laatste vooraf en/of na de proef een onderhoud aanvragen met de examenjury.

Documenten die ter beschikking worden gesteld van de jury

- Voor de kandidaten die het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen van de lopende sessie hebben afgelegd

Tijdens het mondeling gedeelte worden de volgende documenten ter beschikking gesteld van de examenjury:

- schriftelijke proef van de lopende sessie
- de scriptie (indien van toepassing)
- eindrapport voortvloeiend uit het elektronische stagedagboek (indien de stage eindigde vanaf 31/12/06)
- het stagedagboek: de stagiair wiens stage eindigt op 31/12/06 dient het stagedagboek van het eerste stagejaar mee te brengen.
- Opgelet: de overige stagiairs dienen hun stagedagboeken van het 1ste, 2de en 3de stagejaar mee te brengen.

- Voor de kandidaten waarvan de stage begon vóór de inwerkingtreding van het KB van 8 april 2003 en die reeds slaagden in het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen van een vorige sessie

Tijdens het mondeling gedeelte worden de volgende documenten ter beschikking gesteld aan de leden van de examenjury:

- schriftelijke proef
- de appreciatiefiche van het of de mondelinge gedeelte(s) van vorige examensessie(s)
- de stagedagboeken die de kandidaat bij aanvang van het mondeling gedeelte moet voorleggen.

Ten gevolge van een beslissing van de Stagecommissie, vestigen wij er uw aandacht op dat vanaf 2004, tijdens het mondeling gedeelte van het bekwaamheidsexamen, enkel rekening gehouden zal worden met de resultaten behaald op de laatste schriftelijke proef.

Eindappreciatie

Aan het einde van het mondeling gedeelte, en na deliberatie, zal de Voorzitter van de jury de eindbeslissing van het al dan niet welslagen in het bekwaamheidsexamen aan de kandidaat en in voorkomend geval aan de stagemeeester bekend maken, “onder voorbehoud van goedkeuring door de Raad van het IAB”. Bij de eindappreciatie wordt er rekening gehouden met de professionele omgeving van de stagiair.

Indien de kandidaat niet geslaagd is kunnen eventueel nuttige tips aan de kandidaat worden gegeven.

IV. Rechten en plichten van de stagiair (ter herinnering)

- Hij neemt deel aan de activiteiten en professionele oefeningen die georganiseerd werden of erkend zijn door de Stagecommissie.
- Hij overhandigt aan de Stagecommissie de verslagen die zij hem vraagt en antwoordt op de vragen die zij hem stelt.
- Hij houdt een stagedagboek bij dat zijn werkzaamheden en studies weergeeft die hij heeft uitgevoerd of aan dewelke hij heeft deelgenomen.
- De stagiair, die geen lid is van het IAB, is evenwel onderworpen aan haar toezicht en aan de professionele discipline. In het bijzonder wordt aan de stagiairs gevraagd om op jaarbasis minstens 20 uren permanente vorming te kunnen aantonen en 120 uren over drie opeenvolgende jaren.
- Hij moet waken over de reglementen van het IAB die hem aanbelangen.
- Hij respecteert nauwgezet de clausules die in de stageovereenkomst zijn opgenomen en in het bijzonder het formeel verbod om gedurende drie jaar volgend op het einde van de stageovereenkomst geen cliënteel, rechtstreeks noch onrechtstreeks, te aanvaarden of over te nemen van de stagemester zonder diens uitdrukkelijke toelating.
Elke overtreding op dit laatste zal worden gesanctioneerd met de grootste strengheid en zal in de meeste gevallen de schrapping van betrokkene tot gevolg hebben, op advies van de Stagecommissie indien hij nog steeds stagiair zou zijn, of door de tuchtorganen van het IAB indien hij accountant en/of belastingconsulent zou zijn op het ogenblik van de feiten.

V. Beëindiging van de stage en begin lidmaatschap

In de praktijk eindigt de stage:

- door het slagen in het mondeling gedeelte van het bekwaamheidsexamen en door de beslissing van de Raad, op voorstel van de Stagecommissie, een kandidaat accountant en/of kandidaat belastingconsulent toe te laten tot de eedaflegging in de mate dat de kandidaat de wens heeft uitgedrukt om ingeschreven te worden op de lijst van de externe accountants en/of externe belastingconsulenten;
- door het slagen in het mondeling gedeelte van het bekwaamheidsexamen en door de beslissing van de Raad, op voorstel van de Stagecommissie, de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent te verlenen de mate dat de kandidaat de wens heeft uitgedrukt om ingeschreven te worden op de lijst van de interne accountants en/of interne belastingconsulenten;
- door ontslag van de stagiair;
- door schrapping op de lijst van de stagiairs na beslissing van de Stagecommissie. De stagiair kan beroep aantekenen bij de Raad van het IAB.

Het lidmaatschap vangt aan op de datum van bekrachtiging door de Raad van het IAB, op voorstel van de Stagecommissie, van het gunstig resultaat van het bekwaamheidsexamen.

De leden worden pas op de externe deellijst van de accountants en/of belastingconsulenten opgenomen na eedaflegging voor de voorzitter van de rechtbank van koophandel van het gerechtelijk arrondissement van uw domicilie.

*****